

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Januarius' 22-dikén 1819.

Olasz Ország.

Kevés hetek alatt ma már a' negyedik Királynénak halálát kelletik jelentenünk. *Mária Ludovika* Spanyol Királyné ő Felsége, a' IV-dik Károly hitvese, a' folyó Jan. 5-dik napján estve, midőn az ő két leányai, úgy mint: ő Felsége a' Lukkai Hertzezné, 's a' Kalabriai ő Királyi Hertzegasszonya, a' két Sici-liai Koronaörökös élete' párja, látására éppen nálla voltak, *Romában*, rövid betegeskedés után, életének 68-dik esztendejében meghalálozott. Született Pármában 1751-ben Dec. 2-dikán. Nevezett leányai a' szomorú történet után azonnal oda hagyták Romát.

* * *

Pápa ő Szentsége Dec. 21-dikén tartott Consistoriumában több Érsekeket és Püspököket préconizált. Ezek között Fő Méltóságú Schwartzenberg József Ernest Hertzeg Győri Püspöknek; Méltóságos Makai és Gelei Makay Antal Besztertzei Püspöknek; és Méltóságos Firkel László Liliomvölgyi Apátor Szepesi Püspöknek, kikiáltattak.

* * *

Magyarország' Palatinusa József Cs. K. Fő Hertzeg, Dec. 29-dikén *Nápolyba* megérkezett. Király ő F. ge Májor *Miche-roux* urat elejébe küldötte a' határszélig, a' *Salerno*i Princz pedig *Sparan-siben* fogadta ő Cs. Kir. Fő Hertzegségét.

Német Ország.

A' *Würtembergi* meghalálozott Ki-

rálynénak teste e' hónap' 11-dikén délelőtti 10 órakor, azon szobában melyben meghalálozott, koporsóba tétetvén, 's minekutánna a' Görög templomhoz tartozó Papság misét mondott volna, a' Királyi ház, a' boldogultnak Udvarnokjai, az Orosz Ágens, 's a' Görög templom' papjai által kísértetvén, közönséges kitétele a' feketével bevonatott gyászos szalába, halotti pompával bekisértetett, és ott egy fényes készületű menyezet alatt a' nyugtatóra letétt. A' szála' hátulso' fala Hermelinnel bevonva, a' Királyi nagy czimmerrel, a' több falak pedig az Orosz Császári és Würtembergi Királyi egyéb czimerekkel voltak felczifrázva.

A' Felséges Holtnak testét, fedeleetlen koporsóban, a' Császári palást 's a' Szent Katalin Orosz Cs. Rend' czimerei ékesítették; a' feje' felébe pedig arany matériával bevont párnára a' Királyi Korona volt helyheztetve. —

A' testnek kitéttetése után, a' Görög Papság a' maga imátságát elvégezvén, a' közönség bebotsáttatott.

A' koporsó körül mind addig, míg a' nézésre kitéttetve volt, jobbról az aszszony, balról pedig a' férjfi Udvarnokok állottak.

Végezetre 12-dikben estvéli 10 órakor a' holt test ezen szalából fáklyák' világánál és közönséges halotti pompával a' Görög templomba kísértetett 's ott letéttetvén, 's a' Görög Papság a' rendtartása szerént való egyházi szolgálat-tételhez hozzá fogván, azt mind addig

folytatta, míg a' holt testnek a' Királyi temető helybe lett betéttetése elvégződött.

Hessen-Kassel. — Ezen Státus hadi törvényei a' múlt Novemberben kijöven, nem tsak hogy a' régibbek jobban kiterjesztettek, hanem a' büntetésekre nézve, közelebről való megmagyaráztatást is kapván, az idevaló Törvényes gyűjteményben közönségessé tétették. A' katonai büntetésekről szóló tikkelyekben summásan ezek találtatnak: — „A' szolgálatbéli rendelkezések általhágása ezentúl nem büntettetik pátzázás által, 's általában vévén a' pátzáztatással való büntetésnek tsak az olyan katonákra nézve fogják hasznát venni, a' kiket egyéb büntetések által megjobbitani vagy éppen lehetetlen volt, vagy pedig már egyszer oly büntettek, a' mellyért vasravaló veretelési büntetést kellett szenvednie, melly esetekben az ilyen katonák előre való 's kihirdetett határozás által a' Katonai Rendnek II-dik Classisába levettetésén, ekkor már *Statariumi* (Standrecht) megítéltetés szerént, vagy a' Regimentnek, vagy is Batalion Commandánsnak parantsolatjára, vékony magyarófa pátzával, de tsak a' gyakorlási, vagy pedig a' strázsa-szobákban, harmintz tsapásig veretethetnek. Az apróbb hibák arrestomozás által büntettetnek, a' melly két féle: *gyenge és kemény*. A' gyenge mellett rendes kosztot kap a' katona, és szolgálatlattelre is kirendeltetik; a' kemény arrestomban pedig két nap' tsak vizet és kenyeret: de meleg ételt tsak a' harmadik napon kap. Van keményebb arrestom is. Az Altisztet le kell elébb tisztességéből vetni, minekelötte arrestommal vagy egyébbel megbüntetnék. Sem a' közkatona sem az Altiszt nem adhat-be, a' Kompania- vagy Svadron-Kommandáns' tndta nélkül semmi féle kérő levelet; ha tselekszi, egy hónapi arrestom a' bün-

tetése. Ha a' tisztje ellen lehet valami panasza, azért a' Regimentnél hallgatatik-meg. Az olyan gyávát, k', valamely verekedésben az eilenség előtt legelőbb megfutamodik, avvagy tsatázní nem akar, minden katonának szabad megölni, a' nélkül hogy valami büntetéstől félhetne érette, 's ha ez az ő megfutamodásakor meg nem esvén, azután megfogattathatik, ekkor agyon lövettessék. Ha az eilenség előtt egész Regimentek megfutamodnak: sors által kell a' futókat megtizedelni, 's azokat, kiket a' sors ért, agyon löni; a' többek pedig mind addig zászló nélkül tartoznak szolgálni, míg a' magok előbbeni gyalázatajokat valamely nevezetes hati tselekedet által el nem törölték. A' verekedésekért, czivakodásokért, vagy pedig duellálásért való büntetés, ahözképpest mint a' környülállások kivánnják, 8 napoktól fogva három hónapig tartó arrestom leszen. A' kik szabadságra lett botsáttatásoknak ideje alatt tesznek efféle tsint, az ilyeneknek büntetéséhez még az is hozzá járul, hogy sokáig nem fognak szabadsággal elbotsáttatni. A' kik ilyen büntételközben valakit megsebesítenek, az ilyeneknek büntetése három hónapoktól fogva hatig tartó, és vason való fogság: ha pedig a' megsebesített ember a' miatt meghaland, a' bünös úgy büntettetik, mint emberölő. A' magagyilkosának holt testét virattakor a' temetőhely' fala mellé minden kísérés nélkül kell beásni. Ha azért ölte-meg magát, hogy valamely gyalázatos büntetést elkerülhessen; a' lehetőségig véghez kell vinni a' büntetést a' holt testen. Tsak akkor kell a' magát megölnő embernek tisztességes temetést tsinálni, mikor a' tselekedetet valami melankholia vagy megtébolyodás okozza.

Frantzia Ország.

Midőn az új esztendei szerentséltetések' alkalmatosságával a' Protestans Consistoriumok a' magok udvarlássokat 's

köszöntéseket *Angouleme* Hercegnél is megtették volna, így felelt nékiük ezen K. Princz: — „Mión nem régen a' szélső departamenteket beútoztam, alkalmazhatóságom volt Alsátziában a' Protestánsok' hűsége felől meggyőződni, 's örömmel meg fogok reá mindenkor emlékezni.“ — Párisi újságlevelek erőssítik, hogy ugyan ezen Princz nagyon foganatos lépést tett a' Királyi Tanácsban arra nézve, hogy a' Ministériumi változás, melly felett ily sokáig tartott a' bizontalankodás, úgy üssön-ki, mint valósággal kiütött, az az, hogy a' Constitutzióknak fenntartásán iparkodó (az úgy nevezett *Liberalis*) rész, a' Constitutzióknak megváltoztatásán 's a' régi állapotra való visszatérésén dolgozó részen (az *Ultrákon*) győzedelmeskedhetett. Ezen tárgy eránt is úgy nyilatkoztatta-ki magát a' nevezett Princz, hogy utóbbi útozása közben elég alkalmazhatósága volt affelől meggyőzni magát, hogy a' Királynak nintsenek semmi jobb pártfogóji 's barátjai, mint a' kik egyszersmind a' Constitutzióknak, 's az ezen fundáltatott szabadságnak is barátjaik. Ezen nyilatkoztatás tette azt a' határozást, hogy *Laine*, ki egy időtől fogva az Ultrákhoz tsatolta vala magát, a' véle egyforma gondolkodásuakkal együtt kimaradjon, 's Gtóf *Deazes* és *Sant Cyr*, mint a' Constituzionális Királyságnak legmegpróbáltabb barátjai, a' Ministeriumban megmaradjanak.

A' külső dolgokra ügyelő és fő Ministernek Hertzeg *Richelieu* nek, az ő sok és nagy, nevezetesen pedig *Aachenben* tett szolgálataiért való *nemzeti megjutalmaztatását* illető vetekedések, mellyek a' két Kamarákban folyani kezdetek vala, félbeszakasztattak, minihogy az Országlószék oly nyilatkoztatást küldött hozzájuk, hogy a' Király maga akar ezen megjutalmaztatás eránt jóvállást terjesztetni a' Kamarák' elejébe.

A' három Királyok' napján, Jan. 6-

dikán, familiai fényes ebéd volt a' Thüleriában, mellyen a' Királyi familiának minden tagjai jelen voltak, a' *Bourboni* Hercegnét kivévén, a' ki rosszszül-lete miatt nem jelenhetett-meg. Az Orleáni Hertzegasszonyt tette a' sors Babszem-Királynévá, ő pedig, ezen játékbéli jussa szerént a' Királyt magát nevezte Királyná. — Ezen játék közönséges a' három Királyok' napján a' Frantzia Udvarnál. A' babszem pogátsasüteményben lévén, 's a' sütemény felvagdaltatván 's tzikkelenként kiosztatván, a' ki a' babszemes tzikket kapja, a' leszen Király az asztalnál.

Az armáda új Gen. Stábját formáló tagok között ezek a' nevezetes nevek is elő fordulnak: *Belliard*, *Maison*, *Colbert*, *Gerard*, *Rapp*, 's több ilyenek.

Gróf *De-la-Borde* egy Státistikai új munkát adván-ki, ilyen összehasonlitásokat teszen Frantzia és Anglia Országok között:

Fr.ország' kiterjedése	108,000,000 hold.
Anglia' kiterjedése	55,000,000 —
<i>Népesség</i> : Fr.országban; Angliában	
Mez. munkánál:	17,500,000; 6,129,142
Manufakturáknál:	6,200,000; 7,071,989
Mindenfélék:	4,000,000; 2,547,300
Koldusok:	800,000; 1,548,400

Summa 28,500,000 17,096,800

(A' koldusoknak két akkora számát Angliában fél annyi kiterjedésű földön, a' nemzeti bőségben való buborékolásból, 's a' masinak' megsokasodásából hozza-le, vagy magyarázza az Iró).

* * *

Jövedelem: Fr.országban — Angliában
FontSterling; FontSterling
Szántásvetésből, 140,000,000; 225,000,000
Manufakturákból, 58,000,000; 115,000,000
Státusjövedelem, 30,000,000; 62,000,000

Törvénytörvények' elejébe állítottak

Fr.országban	Angliában
1816-ban 6857 emberek;	9091 emberek
1817-ben 9189 — —	13,932 — —

(Igy hát Angliában még sokkal szem-
betünőbb, a föld' félannyi kiterjedésé-
hez képeest, a' bűnösökj számának nagy-
sága, mint teljebb a' koldusoké vala). —
Ezen felszámlálásokban az Anglia név
alatt, Anglia, Skotzia, és Hibernia, ké-
tségkívül mind egygyütt vétetnek.

A' Londoni Kurir így ír a' Franizia
Ministertumban eléfordult változásokról:
— Párisban oly neveltséges hír szároyalt,
hogy Lord *Wellington* és *Castlereagh*
is részesültek volna ezen hirtelen kö-
vetkezett változásoknak okozásában. E'
nem igaz. Ezek mind kettőjük nagyon
távol vannak attól, hogy valami oly be-
folyásnak gyakorolhatását kívánnyák, hogy
a' Királynak ez vagy amaz tisztviselőt jo-
vallanának. A' mit ő embereink tsak ohajt-
hatják Európa' más nagy embereivel egy-
gyütt, hogy Frantziaország jól, és úgy
kormányoztassék, hogy se' külső se' bel-
ső befolyása által még tsak távokról is
alkalmatosságot ne szolgáltasson arra a'
gyanura, hogy a' Congressus' bizakodá-
sa nem jól használtatott volna, a' midőn
abba megegygyezett, hogy az idegen se-
regek Frantziaországból eljőjenek.

Chevalier és *Raynaud* még ki sem
jöttek azon félesztendei fogságból, mely-
re régebben íteltettek vala, és már újabb
ítéletet mondatott a' fejekre, azért, hogy
az ő *Historiai Bibliothekájoknak* egy-
gyik toldalékjában a' vitattatik, hogy
azokra, kik a' XVI-dik Lajos Király' meg-
ölettetésére voksoltak volt, nem lehetne
a' *Regicida* nevet reájok alkalmaztatni.
Chevalier 9, *Raynaud* 5, *Hocquet* az
ő nyomtatójok pedig, most ezen újabb
bűnért, 3 hónapi fogságra íteltettek, 's
egygyütt 1000 Frank birságot is tartoznak
fizetni.

Spanyol Amerika.

Egy Anglus újság erőssíti, hogy a'
Buenos - Ayresi Országlószék az Északi
Amériikai Egygyesült Státusoknál, kiknél

a' gőzhajó - építésnek mestersége legna-
gyobb gráditson áll, négy gőzfregátot
épített, a' végre, hogy a' La-Plata' tor-
kát, hol a' víznek nagy hánykodása éa
sebessége az egyéb hadi hajóknak for-
dulásaikat nagyon abadályoztatja, azok-
kal öriztesse. Ezen fregátok között min-
deniken 38, harmintzhat fontos ágyuk
's golyobis-tüzesítő keméntzék is, fognak
találtatni.

A' Londoni Kurir azt erőssíti, hogy
Buenos - Ayresben nagy nyughatatlanko-
dás uralkodik; hogy a' hírek szerént a'
Respublike' Direktora *Puyredon*, mint
levelezései mutatják, oda czéloz, hogy
azt a' Spanyol Királynak kezébe adja: de
ez nem látszik hitelesnek lenni, 's több
effélék.

Valami Buenos-Ayresi emberek, ki-
ket *Puyredon* onnét számkivetésbe kül-
dött 's a' kik az Északi Amériakaiaknál
telepedtek-le, hasonlóképpen rosszul
beszélnek felőlle, árulónak lenni ál-
litják, 's azt erőssítik, hogy oda czéloz,
hogy Buenos-Ayrest valamely külső or-
szági Princznek kezébe játszodhassa.

Az Austriai Beobachter maga is ol-
vasott egy levelet, a' mely Oktober' ele-
jén indult Buenos-Ayresből, 's így adja
elő ezen Respublikának 's Chilinek álla-
potjokat: — „Azolta, hogy *San Mar-
tin* Buenos-Ayresből Chilibe az ármadá-
hoz vissza útozott, ismét nagyon zsi-
bongani kezdettek a' nyughatatlankok.
Puyredon ellen özszeesküvés vétetett
vala munkába, de a' melly egy *Oliva-
rieta*, mint a' Puyredon proklamátzió-
jában kifejeztetett, a' szegénység miatt
kétségbeesett ember által elárultatott,
melynek a' lett a' következése, hogy 15
személyek elfogattattak, kik között, mint
ez is a' proklamátzióban mondatott, há-
rom nevezetes személyek is találtattak,
úgy mint: *Sarratea* és *Aguierre*, két
leggazdagabb lakosok, és *Irygoyen* a'
Hadi Minister testvére. Mire czéloztak

ezen emberek azon esetben, ha Puyredont megbuktathatták volna, nem tudhatni: de azt, hogy özszeesküvés volt légyen munkába vételve: ezt senki kétségbe nem hozhatja, ámbar Puyredon ezen bizonyosság mellett is, a' nevezett három embereket nem csak elbottsátani jónak találta, hanem többször említett proklamatiójában azt is megígérte nekik, hogy betsületjeknek ezen elfogattatás által szenvedett sérelmeit is meg fogja közönséges elégtétel által orvosolni. Végezetre az egész büntételt a' nevezett áruló gyávara háritotta, 's a' iőbbi. — A' mi Chilit illeti, itt nagy felindulást okozott, ugyan ezen levél szerént az, hogy Carrera nevű Generálisnak, ki most Északi Amérikában tartózkodik, két testvérei, nem soká a' Maipoi győzedelem után, Cuyóban megöltették, azzal vádoztatván, hogy Cuyót a' Respublikától elszakasztani, 's abban magok különös Országlást fundálni akartak volna. Ezen környülállások, és az, hogy Puyredon az armádát egészszen pénz nélkül hagyta, San Martin Generálist (ha igaz) arra indították, hogy hivatalától butszúzzék-el, mellyett Puyredon megétrvén, Követséget küldött San Martinhoz, 's kérette, hogy a' vezérségről ne mondjon-le. Nagy figyelemmel várja a' közönség, hogy mitsoda kimenetele fog ezen Crisisnek lenni, kivált azért, hogy, ha a' San Martin fejében valamelly nagyra való czélzás van, azt most nagyon könnyen munkába veheti. — Chilit a' mi különösen illeti, ő a' maga reménységén a' Radiksi készületek ellen majd csak hadi hajóinak számosságába helybezteti, mellyek mind a' Valparaisói kikötőhelyben gyültek össze, 's a' hova várták Angliából Lord Cochranét is jó hadi erővel, de a' ki oda még ezen tudósításoknak útrairndulásokkor még meg nem érkezett volt.

A' Londoni Morning Chronicle ellen-

ben úgy vélekedik, hogy a' Buenos-Ayrest és Chilit fenyegető minden veszedelmek csak a' Kurirban találatnak-fel, mellyeknek híret ez, azolta terjesztette-el, miolta tudtára esett, hogy a' Buenos-Ayresi Országlószék, a' maga mostani nagy szükségére nézve, az ott lakó Anglus kereskedőkre is adót vetett. — „Egyéb eránt pedig, így szoll a' Chronicle, minden tudósítások, mellyeket ő Buenos-Ayresből vett, azt mutatják, hogy ott Oktober' 5-dikén, mikor az ő tudósításai utának indittattak, telyes tsendesség uralkodott, és hogy az Országlószék fél millió Piastereket vett-fel költsön a' hadakozás' folytatására. Hogy a' hadakozásnak folytatásában egy idő óta resteseknek lenni látszottak, az okozta, hogy a' hegyek között a' tél gátolta őket. Chiliben a' hajós sereg a' legjobb lábra van állittatva. Azok a' négy gőzhajók, mellyek a' La-Plata' torkának a' Radisból oda készülő expeditzió ellen való oltalmazására épittetnek, még hamarabb elfognak készülni, mint sem ugyan ezen expeditziónak számára a' liszt és beszózott hus, a' Kurir szerént ugyantsak Északi Amérikából a' Radiksi kikötőhelybe megérkezhetnek. A' Puyredon ellen való egész özszeesküvés se' egyéb volt, hanem egyetlenegy embernek a' Puyredon élete ellen való törekedése, melly már egy hónapja, hogy kitudódott, és semmi nagy következése nem lévén, majd semmi lármát se' okozott Buenos-Ayresben.“

A' Morning-Chronicle még most is úgy itél, hogy nem Lord Cochrané az az Admirális, a' ki Európából Margarita szigetéhez megérkezett, hanem más valaki, 's a' kit csak azért zavartak össze Cochranéval, hogy ennek is C. betűn kezdődik a' neve.

Ugyan ezen Chronicle szerént Bolívar a' mult Oktober' 1-ső napján egy beszédet intézett a' Veneczelai Státustanáthoz, melyben summásan ezeket

mondja: — „Azon lévén, hogy az armáda-hoz útnak induljak, előtökbe akartam azon Dekretomaimat terjeszteni, mellyeket egy idő óta kibotsátottam, hogy ti azokat böltsességtek által módosítsátok, és a' környülállásokkal megegyezőleg tökéletesítsétek; én minden jobbitásaitoknak tisztelettel alája fogom adni magamat. Azzal hízlekdek magamnak, hogy ezen táborozásunk sokat fog tenni a' Respublika' szabadságának megfundáltatására. A' *Morillo* alatt tsatázó armáda megaláztatott. Először a' mi önnön iparkodásaink, azután ily sok *liberális* gondolkodású 's jóltévő ditsősségre vágyó idegeneknek, nevezetesen Angtusoknak véllünk való öszszetsatolódása, 's a' mesze földről ide küldetett segedelmek, oly állapotba helyheztették seregosztályainkat, hogy már most különkülön is dolgozhatnak, 's az ellenséget minden pontokon egyszersmind megtámadhatják. Ily reménségek által lelkesítettvén, jóvallom a' Státustanátsnak, hogy a' Veneczuelai Congressust gyűjtesse öszsze. Az alatt, hogy katonáink verekednek, békességben élő polgártársaink fogjanak hozzá a' Országlási belső foglalatoskodáshoz, hogy ne tsak győzedelmesek legyünk, 's hogy a' mi függetlenségünket ne tsak megismerje az egész világ: hanem hogy egy liberális országlási alkotmány alatt szabadon is élhessünk; oly országlás alatt, melly népünk akaratiából vegye származását. Semmi nem lehetetlen azoknak, kik mindenünket feláldoztuk függetlenségünkért. Öszszegyűjtöttem a' Státustanátsot, azért, hogy oly fontos tselekedetért való feleletet, vagy, ha jól ütendőki, érdemet, a' milyen egy nemzeti Congressusnak öszszegyűjtése, egyedül magamra venni nem akartam. A' Státustanáts nevezzen-ki egy Biztosságot, melly a' népválasztás' munkáját organizálja, intézze-el. Azon szempillantattól fogvást, melyben én útnak indulok, vegye kezé-

be az Országló Tanáts a' kormányt, 's folytassa a' maga félbe szakasztott munkáját.“

Ezen beszéd után Bolivárnak minden eddig kiadott végzéseit a' Státustanáts elejébe terjesztette a' Titoknok, 's mind azok megvizsgáltatás végett Biztosságok elejébe adattattak. Azután a' képviselői választás' dolgát elintéző Biztosságnak tagjai nevezettek-ki, kiknek neveik: Don *Roscio*, mint Elölülő; Generális *Penalver*, Don *Martinez* az igazságügyi Elölülő; Doktor *Garcia-Cadix*, és Auditor *Diego Urdaneta*.

Ideig való Országlószéket is nevezett-ki Bolivár, melynek Elölülőjévé Generális Urdanetát, 's tagjaivá Don *Rosciót* és Don *Penalvert* tette.

Északi Amérika.

Londonban a' *Statesman* nevű újság így rajzolja - le az Egygyesült Státusok' állapotját: — „Akkor, mikor Anglia a' legnagyobb áldozattételek mellett is le nem fizetheti adósságait; midőn az ő jövedelmei tsak arra elégségesek, hogy adósságainak intereseit fizethesse, 's a' maga szükségeire kívántató költségekben esztendőnként 14 millió font Sterling *deficitet* tapasztal: az Egygyesült Státusok' kassája legvirágzóbb állapotban van. Nints megterhelve semmi féle képzelt tőkepénzekkel, papirosokkal. Az ő kész - pénz jövedelme 1818 - ban telt 28,347,145 Dollárra; a' költsége pedig 26,255,337 Dollárra. Fenn-maradott esztendőnként az 1819 - dik esztendőre még 2,112,408 Dollárja. Seregeinek tartására kívántatnak a' jövő esztendőben 8 és $\frac{1}{2}$ hajós seregének tartására valami 4 és $\frac{1}{4}$ milliók. Azon hajós legények között, kik magokat az utóbbi hadakozásban megkülönböztették, tizenötnek emlékezetpénzt rendelt az Országlószék. Mindeniknek neve a' néki határozottatott pénzen olvastatik, 's az is, hogy miért kapta a' pénzt.“

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

A' mult szerdán, Januárius' 20 - di-
kán, délutáni 1 órakor kimúlt itt ke-
vés ideig tartott betegeskedés után a' vi-
lágból Gróf *Trauttmansdorff - Weins-
berg Thaddè Maria* ő Eminentziája, a'
Rimai Szentegyház Cardinális - Papja, az
Austriai Cs. Kir. Leopold Rend nagy ke-
resztese, Olmützi Fejedelmi Érsek, a'
Cseh Kapolna Grófja, és Cs. K. Valóság-
gos Titkos Tanácsos, életének ötven-
nyoltzadik esztendejében.

Angliai tudósításokban olvassuk,
hogy midőn *Maximilian* Austriai - Este
Királyi Fő Hertzeg a' Plymouthi hajóépi-
tő műhelyt meglátogatta, 's ezen építési
mesterséget szemesen megvizsgálta, egy
átsmivestől a' porölyt elvévén egy sze-
get maga vert-be a' miv-hellyen lévő ha-
jóba, 's a' porölyt egy Sterling fontos
banknótával adta vissza az embernek,
mellyet ez elvévén, így kiáltotta-el ma-
gát: — Istenem, már itt telt-be igazán
ezen mondásnak értelme: *A' szegnek
éppen a' fejét találta!* — A' buvár-
harangal is próbát tett ő Kir. Fő Her-
tzegsége. Előbb négy kísérőji is beültek
volt *Smith* nevű Urral és ő K. Fő Her-
tzegségével a' harang alá, hogy a' vízbe
lebotsátkozzanak: de nem soká vissza
kiváncoktak, melly után csak ő Királyi
Hertzegsége botsátkozott-le a' nevezett
úrral, 's három fertály óránál tovább
mulatott a' tenger' fenekén.

M a g y a r O r s z á g.

Pestről Januárius' 15-dikén: — Fő
Tisztelendő *Pfingstl* Mihály, Tsaná-
di Szent György Vitéz Apátura, a' Pesti
belső város' Plébánusa, és az Esztergo-
mi Kerületbeli Sz. Széknek Assessora, a'
ki ugyan Pest városából vévén eredetét,

's jeles készülétei után előbb a' Theré-
zia Külső városban több esztendőig, az-
után a' Belső Város fő Plébániájában 10
esztendeig a' Lelki - Pásztori hivatalt se-
zény buzgósággal folytatta, szelíd és ke-
gyes életét 62 - dik esztendejében hosz-
szas betegsége után berekesztette. A'
Boldogültnek diszes eltemetése tegnap
ment végbe, a' midőn Mélt. Kovalik Já-
nos Püspök és Gener. Vicarius úr, fé-
nyes halotti pompával 's egész Egyházi ké-
születtel adta meg a' Halottnak a' végső
tiszteletet, melly egyéb temetésektől ab-
ban különbözött, hogy a' felkövetés előtt
ő Nagysága a' Püspök a' fő Templomban
a' Halottakért mondatni szokott Solozs-
mát a' Papsággal elmondotta. Tisztelet-
megadásul a' holt testet a' közönséges
temetőbe, a' hová a' Boldogultt temet-
kezni kívánt, a' Buda és Pest városi Plé-
bánusok, a' szerzetes Rendek, a' Pesti
Nevendék Papság, a' Tanuló Ifjuság, úgy
sok fő Rendü Egyházi és Világi Urasá-
gok, a' Polgári Rendnek pedig számta-
lan sokasága kísérte.

* * *

Debreczenben a' múlt Decemb. 8-
dik napján Papságának 50 - dik esztende-
jét új Misével innepelte Tisztelendő Klam-
pfer Jakab úr, a' Kegyes Oskolák Szerzete-
se. Manuductora volt Fő Tisztelendő
Molnár József Prépost Nagyváradai Kano-
nok, és Debreczeni Plébánus; az innepl
Prédikáziót tartotta Tisztelendő P. Dom-
bi Mihály úr ugyan azon Szerzetnek Tagja,
tudományáról és ékesszólásáról esmere-
tes Egyházi Orátor. Ezeu innaplésnek
diszét jelenlétekkel nevelték, a' Distri-
ctualis Tábla; Kutalek Brigádás Gene-
rális úr, és a' Városnak Magistratusa.

M e g h í v á s —

„A' szántásvetés, a' természet- és

„földesmerés” előmozdítására törekedő „Morvai és Sléziai Cs. Kir. Társaságnak” tagjaihoz, az ez által felállított Juh-tenyésztési Egyesülethez, ’s ennek képviselőjéhez különösen, ’s általában a’ felsőbb Juh-tenyésztésnek ’s a’ nép’ ezen fundáltatott szorgalmatoskodásnak minden barátjaihoz: —

A’ társaságnak közönséges özsze- gyű- lekezésre, melyben az utolsó esztendő- béli minden munkálódásokról szolló fő tudósítás közönségesen minden tagoknak elejükbe fog terjesztetni, *Brünbe* ez esztendőben Május’ 6-dikára ezennel minnyájok meghivattatnak.

A’ Juh-tenyésztési Egygyű- lekezést il- lető tárgyakról való előtanátskozás vé- gett, kérttetnek annak Képviseelőji, hogy Május’ 3-dik és 4-dik napjain reggéli 9 órakor a’ Szántásvetés’ Igazgatójánál Gr. *Salmnál* jelenjenek - meg. Sürgetőleg kívántatik, hogy ők és minden tagok meg- jelennyenek, és ha igen fontos okok mi- att meg nem jelenhetnének, affelől a’ Társaságot tudósítsák, ’s ha lehet ma- gok helyett arra alkalmas személyt ha- talmazzanak-meg, különben itt helyben fog az ő helyek betöltetni. Azok, kik a’ magok tudósításaikat a’ múlt eszten- dő végéig a’ Szántásvetési Társasághoz be nem küldötték volna, kérttetnek, hogy azt Mártzius’ végéig küldjék-be; a’ melyre mások is mindenek emlékeztet- nek, minthogy ha tudósításaik Mártzi- usnak vége után érkezénd kézhez, azok az ezen esztendőbeli gyűlésben nem vé- tethetnek elő a’ megfontoltatásra.

A’ Juh-tenyésztési Egyesületnek özsze- gyűlésére ’s a’ Juh-szemlélésre, Má- jus 5-dike határozatott - meg; melyhez- képpent minden Juhnyáj-birtokosok meg- kerettetnek, hogy jókor, ’s meghatároz- va April. végéig, a’ Szántásvetés Cs. Kir. Társaságánál jelentsék-be: hogy hány és mi némü Juhakat szándékoznak, ’s tsak a’ megnézésre - é, vagy pedig eladásra, avvagy mind két végre, ide küldeni?

Jól fognak tselekedni, ha úgy inté- zik-el a’ dolgot, hogy a’ Juhok egy nap- pal előbb inkább, hogy sem későbbre érkezzenek-meg, mert az utolsó esetben már nem állítottódnak elő a’ vizsgálta- tásra. Éppen ily jól tselekesznek azok, kik Juhait eladni kívánnyák, ha effe- lől pontos és jókori tudósítást adnak - ki az újságlevelekben, avvagy azt ezen Tár- saság által eszközöltetik.

Végezetre minden Juhnyáj - birtoko- sok meghivattatnak, hogy a’ Társaság- hoz lehető tökéletes gyapj-mustrakártyá- kat küldjenek, aszszerént, mint a’ gyap- jú a’ Juhnak külömkülömb részéről, ol- dalairól, hátáról, tzombjairól, vagy nya- kairól való.

A’ szántásvetés, természet- és föld- esmerés’ előmozdításán dolgozó Mor- vaországi és Sléziai Cs. Kir. Társaság.

Brünn Jan. 2-dikán 1819.

A’ Társaság’ rendelésére

Andrè Károly Kresztely ;
Titoknok.

S z á z forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Januárius’ 19-dikén 251 $\frac{1}{6}$; — 20-dikán 251 $\frac{7}{8}$; — 21-dikén 252 $\frac{5}{8}$; — forintot.